

NEST i Århus.

På forsøgsskolen startede den første NEST-årgang i 2015 med lærere og pædagoger med lang erfaring og høj faglighed om autisme fra Langagerskolens TEACCH, men siden har de nyere ansatte kun fået sidemandsoplæring med den udvanding, det nu medfører, grundet manglende erfaring i autismspecifik viden.

De nye NEST-skoler starter op på baggrund af det, PPR har opfanget undervejs - altså ingen specifik ASF/ADHD-erfaring/uddannelse.

Forældre er ikke blevet informeret om, at klassestørrelsen vil vokse hele vejen op igennem forløbet og ender på en næsten normal klassestørrelse inden udskolingen, mens forholdet af børn med og uden diagnosticeret ASF (autismespektrumforstyrrelse) bevares i klasserne. Evalueringsrapporten blev nemlig i 2020 også brugt til at fremsætte en økonomisk 0-løsning af den specialpædagogiske opgave.

Man vil tilføje både ASF-og NT-elever (neurotypiske/inde for normen) jf. skema - <https://www.aarhus.dk/media/30498/evaluering-af-nest-i-aarhus-2015-2019.pdf> side 52 i NEST-evalueringen.

Mange af NT-børnene er blevet elever i NEST-klasserne, fordi forældrene har vurderet, at deres børn ville have gavn af den faste struktur og den mindre klassekvotient - og vi ved, at nogle af disse børn efterfølgende har vist sig at være på autismspektret. Mon ikke der er flere på vej - og dermed flere nye børn i klassefællesskabet, hvor reglerne for adfærd skal tilegnes hurtigst muligt. Alt dette har vi gjort forvaltningen opmærksom på.

Nogle af disse børn, som startede i NEST-klassen som NT-børn, men som undervejs er blevet udredt for ASF, vil skolen nu sjovt nok flytte eller har flyttet disse børn ud af NEST-programmet. De ASF-børn, der går i NEST-klasserne, er alle nøje udvalgte som børn uden bi-diagnoser - og PPR har skønnet, at de magtede denne skoleform med 4+12 elever i klassen. Det viser sig nu, at ikke alle holder til det heller.

Men optællingen i evalueringen af eleverne ved slutningen af det tredje år skete, lige før de første ASF-elever var nødt til at skifte skole pga. belastning.

Rapporten mangler at opstille reel evidens gennem:

- Statistik over, hvor mange ASF-børn, der er udskiftet i NEST-klasserne i indskolingsårene, som jo er de mindst komplekse i skoleforløbet
- Helt generelt en forældretilfredshedsundersøgelse vedr. ASF-børnene
- En undersøgelse af, hvad fagpersonalet mener om denne skoleform
- en sammenlignende undersøgelse af børnetilfredshed mellem ASF-børn i NEST / inkluderede i normalklasser / i specialklasser- vel at mærke under forudsætning af, at personalet har samme autismsfaglighed.

- Rapporten indeholder kun en måling på forældretilfredshed på ASF-børns forældre efter **første** års skolegang, resten af tilfredshedsmålingerne er alene på NT-børns forældre løbende gennem perioden. Man har altså kun fokuseret på NT-forældres oplevelser.
- Vi undrer os over, at man på rapportens side 33, spalte to, midt, forventer, at forældre til ASF-børn har mulighed for at komme i skoletiden og dele viden med personalet.

Derudover har vi gennem kontakter, bisidning og forældre fået følgende beskrivelser om NEST, der kan ses herunder:

- I NEST-klasserne tager man ASF-børnene ud af klassen tre timer ugentlig til timer med betegnelsen **sociallæring**. NT-eleverne får ikke en tilsvarende sociallæring i forståelse af deres kammeraters og egen væren i verden.
- Nu efter indskolingen begynder NT-børnenes forældre at bekymre sig om fagligheden i klasserne. Den menes at være under parallelklassernes niveau.
- I NEST-klasserne har vi oplevet, at man har opfordret forældre til at øge medicinen på autismebørn, der også viste sig at have ADHD.
- Den jævnlige udskiftning i elevgruppen i NEST-klasserne er ikke fremmede for trivsel. Yderlig tilførsel af elever vil koste kræfter til endnu flere sociale processer i den enkelte klasse.

Vi finder evalueringen af NEST særdeles mangelfuld, og vi er bekymrede, da vi gennem forældrehenvendelser har fået et billede af, hvordan programmet i praksis kører. Det er selvfølgelig ikke dermed sagt at der ikke er gode takter i NEST, for det er der helt klar. Vi hyldede også tiltaget, da det først kom på banen. Men den politisk bestemte 0-løsning, mener vi ikke er faglig holdbar - og når man så ovenikøbet forringer uddannelsesmulighederne for fagfolk i og omkring NEST-programmet, så finder vi det faktisk ret problematisk fremadrettet.

Ca 40 ASF-børn er særligt udvalgt til at være i NEST-klasser lige nu. Der er to NEST-klasser på hver årgang på Katrinebjergskolen, og det planlagte ekstra optag af elever i hver klasse er udsat til efter sommerferien.

Med starten af skoleåret 2021-22 kommer Århus op på seks NEST-skoler, 3 med NEST ASF og 3 med NEST ADHD. Man overvejer yderligere NEST-varianter, og vi er bekymret for at man lige så stille undlader at visitere børn med sanseforstyrrelser videre ud i specialklasserne, for på denne måde så "kan" alle kan få plads i de store fællesskaber. Dette vil være dybt problematisk, da mange autistiske børn ikke magter større sammenhænge p.g. af sansesammenfald. Der skal fortsat være specialpædagogiske tilbud til den store andel af ASF-børn, der ikke magter NEST - eller kun magter det i få år.

Med venlig hilsen
Birgitte Nielsen